

Oznaka poročila: ARRS-CRP-ZP-2012-05/25

ZAKLJUČNO POROČILO O REZULTATIH CILJNEGA RAZISKOVALNEGA PROJEKTA

A. PODATKI O RAZISKOVALNEM PROJEKTU

1. Osnovni podatki o raziskovalnem projektu

Šifra projekta	V5-1038
Naslov projekta	Občutek ogroženosti in vloga policije pri zagotavljanju varnosti na lokalni ravni
Vodja projekta	14289 Gorazd Meško
Naziv težišča v okviru CRP	3.06.02 Občutek ogroženosti in vpetost policije v lokalno skupnost
Obseg raziskovalnih ur	561
Cenovni razred	A
Trajanje projekta	10.2010 - 09.2012
Nosilna raziskovalna organizacija	2131 Univerza v Mariboru Fakulteta za varnostne vede
Raziskovalne organizacije - soizvajalke	
Raziskovalno področje po šifrantu ARRS	5 DRUŽBOSLOVJE 5.07 Kriminologija in socialno delo
Družbeno-ekonomski cilj	13.05 Družbene vede - RiR financiran iz drugih virov (ne iz SUF)

2. Raziskovalno področje po šifrantu FOS¹

Šifra	5.09
- Veda	5 Družbene vede
- Področje	5.09 Druge družbene vede

3. Sofinancerji²

	Sofinancerji	
1.	Naziv	Ministrstvo za notranje zadeve
	Naslov	Štefanova 2, 1000 Ljubljana

B. REZULTATI IN DOSEŽKI RAZISKOVALNEGA PROJEKTA

4. Povzetek projekta³

SLO

Analiza pridobljenih podatkov in pregled dosedanjega dela kaže, da so glavni izzivi za prihodnost, kako pritegniti lokalno prebivalstvo k sodelovanju pri prizadevanjih za večjo varnost, kako utrditi uvajanje in izvajanje filozofije policijskega dela v skupnosti ter kako zagotoviti visoko stopnjo integritete na obeh straneh partnerskega sodelovanja.

Najboljša praksa pri preprečevanju kriminalitete je tista, kjer politika in praksa za reševanje problema uporabljata najboljše razpoložljivo znanje o vzrokih kriminalitete in najboljše podatke o učinkovitosti določenih strategij, ki so na voljo. Vključevanje lokalnih prebivalcev v dejavnosti na področju preprečevanja kriminalitete bi se moralo osredotočati na zagotavljanje prepoznavanja problemov v skupnosti, namesto da se jih vključuje v proces iskanja rešitev za določene probleme po logiki javnega mnenja.

ANG

The analysis of the data and the review of the previous research shows that the main challenges for the future are how to motivate local inhabitants to participate in the efforts by the police and local authorities aimed to promoting safety, to consolidating the deployment and implementation of the philosophy of community policing, and ensuring a high level of integrity of both sides of the partnership.

The best practice of crime prevention is the one where policy and practice derive for the problem solutions from the best available knowledge of the causes of crime and the best data on the efficiency of certain strategies. Local residents should be involved in crime prevention activities in the stage of identification of problems in the community, rather than in the stage of finding solutions that would be founded on the logic of public opinion.

5. Poročilo o realizaciji predloženega programa dela na raziskovalnem projektu⁴

V okviru raziskovalnega dela smo opravili pregled literature o strahu pred kriminaliteto in zagotavljanju varnosti v lokalni skupnosti.

Pripravili smo raziskovalna izhodišča in opravili pilotsko študijo (spomladi 2011). Jeseni 2011 smo anketirali policiste in prebivalce na območju vseh osmih policijskih uprav v Sloveniji, pri čemer smo v anketiranje vključili policiste, zaposlene na velikih, srednjih in manjših policijskih postajah (N=581 policistov). V istih krajih, kjer smo anketirali policiste, smo anketirali tudi prebivalce (N=961 prebivalcev).

Pripravili smo tudi izhodišča za usmerjene oziroma skupinske intervjuje z vodstvi policijskih postaj in policisti ter predstavniki občin, ki smo jih izvedli spomladi 2012.

Rezultate pregleda literature in pilotske študije smo predstavili v domačih in tujih znanstvenih publikacijah, na znanstvenih konferencah in na predavanjih na univerzah v tujini. Organizirali smo tudi tri okrogle mize o sodelovanju med policijo in občinami (Murska sobota, Celje in Maribor).

S predstavniki MNZ smo sproti preverjali izvajanje projekta, se uskladili glede vsebine vprašalnikov in terminov za zbiranje podatkov na policijskih postajah.

V okviru CRP usposabljam tudi dve asistentki, ki sta prijavi dispozičiji doktorskih nalog, ki sta bili potrjeni na senatu Univerze v Mariboru. Bernarda Tominc pripravlja doktorsko nalogo *Identifikacija varnostnih pojavov in delitev odgovornosti pri zagotavljanju varnosti v lokalnih skupnostih v Sloveniji* pod mentorstvom dr. Andreja Sotlarja in dr. Gorazda Meška. Maja Jere (MR) pripravlja doktorsko nalogo v angleškem jeziku z naslovom *Stališča policistov in državljanov do zagotavljanja varnosti v lokalnih skupnostih v Sloveniji* pod mentorstvom dr. Gorazda Meška in dr. Mahesha Nalle (Michigan State University, ki je vodilna institucija na področju preučevanja policijske dejavnosti v skupnosti na svetu). V raziskovanje smo vključili tudi magistrske študente Fakultete za varnostne vede.

Projekt se je zaključil konec septembra 2012 z oddajo končnega elaborata naročniku, Ministrstvu za notranje zadeve, Direktoratu za policijo in druge varnostne naloge, in zajema naslednje vsebine:

Praksa in raziskovanje policijskega dela v skupnosti v Sloveniji

Policijsko delo v skupnosti v praksi

Političnostrateške usmeritve za policijsko delo v skupnosti

Normativnopravni in organizacijsko-funkcionalni vidik policijskega dela v skupnosti

Varnostni sosveti

Vodja policijskega okoliša

Policijsko delo v skupnosti – ugotovitve raziskav

Občutki ogroženosti pri prebivalcih in policijsko delo v skupnosti – izhodišča za odzivanje na strah pred kriminaliteto v okviru policijskega dela v skupnosti

Dejavniki strahu pred kriminaliteto in socialnopsihološki model Van der Wurffa

Strah pred kriminaliteto – protislovja in neskladja

Paradoksi o strahu pred kriminaliteto

Soočanje s strahom pred kriminaliteto

Strah pred kriminaliteto pri ženskah in starejših ljudeh

Dojemanje vloge policije: še nekaj paradoksov in neskladij

Vloga politike in medijev pri strahu ljudi pred kriminaliteto

Metode za zmanjševanje strahu pred kriminaliteto

Načrtovanje varnega mestnega okolja

Socialni pristop k preprečevanju kriminalitete

Policijsko delo v skupnosti in strah pred kriminaliteto

Predlog modela za preučevanje strahu pred kriminaliteto v lokalnih skupnostih v Sloveniji

Postopkovna pravičnost, legitimnost policije in pripravljenost mladih za sodelovanje s policijo

Legitimnost in sodelovanje s policijo

Metode

Zbiranje podatkov in značilnosti vzorca

Spremenljivke in obdelava podatkov

Analitična strategija

Rezultati

Občutek ogroženosti in vloga policije pri zagotavljanju varnosti na lokalni ravni

Raziskava o ocenah in stališčih prebivalcev o občutkih ogroženosti in zagotavljanju varnosti v lokalni skupnosti

Opis metode in vzorca

Splošne zadeve: kvaliteta življenja in zadovoljstvo z bivanjem v občini

Ocena dela občin

Ocena bivanja v skupnosti in družbene kohezije

Občutek ogroženosti v lokalnih skupnostih

Analiza stopnje vpetosti policije v posamezne lokalne skupnosti

Pripravljenost prebivalcev za sodelovanje s policijo

Analiza partnerstva v lokalni skupnosti pri opredeljevanju varnostnih problemov in

najučinkovitejših načinov reševanja teh problemov

Odzivanje prebivalcev na pojav varnostnih problemov v občini

Analiza partnerstva med različnimi subjekti v lokalni skupnosti

Možne oblike zagotavljanja varnosti v lokalni skupnosti v prihodnje

Analiza obstoječih oblik policijskega dela v skupnosti

Slovenska policija

Ocena uspešnosti policije

Delo policije

Samovarovalni ukrepi in samozaščitno vedenje

Dejavniki vplivanja na mnenje o varnosti

Skupnostna povezanost v Sloveniji in policijsko delo v skupnosti

Primerjava mnenj policistov – podatki iz leta 2006 in 2011

Usmerjeni skupinski intervjuji s policisti in strukturirani intervjuji s predstavniki občin

Rezultati kvalitativnega dela raziskave – intervjuji s predstavniki vodstev policijskih postaj, vodji policijskih okolišev in predstavniki občin

Rezultati usmerjenih skupinskih intervjujev s predstavniki vodstev policijskih postaj

Rezultati usmerjenih skupinskih intervjujev z vodji policijskih okolišev

Rezultati usmerjenih intervjujev z župani

Preprečevanje kriminalitete in zagotavljanje varnosti v lokalnih skupnostih – med ad hoc pristopi in na znanju temelječih preventivnih dejavnostih

Želja po bazi znanja – ideje o preprečevalnih programih, ki delujejo

Izjalovljena vloga lokalnih partnerstev za preprečevanje kriminalitete

Skupna baza znanja – izzivi

Nujnost: zgoditi se mora danes, če ne, pa vsaj jutri

Osredotočanje na ukrepanje namesto na vsebino

Ideje z vseh vetrov ali kako primeri dobrih praks od drugod niso uporabni

Veliko projektov – malo denarja

Ignoriranje temeljnih vzrokov kriminalitete

Na znanju temelječe preprečevanje kriminalitete

Glavni vlogi partnerstev bi morali biti izvedba in reševanje problemov

Vključevanje lokalnega prebivalstva v partnerstva za ustvarjanje strategij in akcijskih načrtov preprečevanja kriminalitete

Lokalna strategija in akcijski načrti ne bi smeli biti le problemsko usmerjeni

Vzroki so enaki, problemi pa niso

Ugotavljanje vzrokov kriminalitete mora postati prioriteta preprečevanja kriminalitete

6. Ocena stopnje realizacije programa dela na raziskovalnem in zastavljenih raziskovalnih ciljev⁵

Projekt je bil izveden v obsegu, kot je bilo predvideno s prijavo, v kateri smo opredelili naslednje cilje:

oblikovanje teoretičnih izhodišč projekta;

oblikovanje metodologije za transparentno in longitudinalno primerljivo merjenje občutka ogroženosti pred kriminaliteto in drugimi delinkventnimi pojavi v lokalnih skupnostih;

realizacija raziskave na terenu

- o analiza stopnje vpetosti policije v posamezne lokalne skupnosti;
- o analiza partnerstva med policijo in lokalnimi skupnostmi pri opredeljevanju varnostnih problemov in najučinkovitejših načinov reševanja teh problemov;
- o analiza obstoječih oblik policijskega dela v skupnosti;
- o analiza delovanja varnostnih sosvetov v občinah;

izdelava končne verzije raziskovalnega poročila, oblikovanje predlogov rešitev.

7. Utemeljitev morebitnih sprememb programa raziskovalnega projekta oziroma sprememb, povečanja ali zmanjšanja sestave projektne skupine⁶

Program oz. vsebino raziskovalnega projekta nismo spreminjali, smo pa v projektno skupino vključili izred. prof. dr. Branka Lobnikarja, kar predstavlja za projekt dodano vrednost zaradi njegovih znanj s področja policijske dejavnosti in policijske dejavnosti v skupnosti. V projekt je bila aktivno vključena tudi mlada raziskovalka Maja Jere, ki s področja policijske dejavnosti v skupnosti pripravlja doktorsko disertacijo pod mentorstvom prof. dr. Gorazda Meška, UM in prof. dr. Mahesha Nalle iz Michigan State University. V zadnjem koledarskem letu je bila iz raziskave odsotna Jerneja Šifrer, in sicer zaradi porodniškega dopusta. Odločitev o povečanju števila raziskovalcev se je izkazala pravilna predvsem zaradi intenzivnosti pri terenskem delu raziskave (ankete in intervjuji), pri analizi zbranega gradiva in diseminaciji rezultatov.

8. Najpomembnejši znanstveni rezultati projektne skupine⁷

		Znanstveni dosežek	
1.	COBISS ID	2393322	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Kriminaliteta, kazensko pravosodje in kriminologija v Sloveniji
		ANG	Crime, criminal justice and criminology in Slovenia
	Opis	SLO	Prispevek opisuje stanje na področju kriminalitete, kazensko-pravosodni sistem in razvoj kriminologije v Sloveniji.
		ANG	Paper describes crime trends, criminal justice system and the development of criminology in Slovenia.
	Objavljeno v	Sage; European journal of criminology; 2012; Vol. 9, no. 3; str. 323-334; Impact Factor: 1.000; Srednja vrednost revije / Medium Category Impact Factor: 1.008; A': 1; WoS: FE; Avtorji / Authors: Meško Gorazd, Jere Maja	
Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek		
2.	COBISS ID	2373866	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Praksa in raziskovanje policijskega dela v skupnosti v Sloveniji
		ANG	Practice and Research on Community policing in Slovenia
	Opis	SLO	Prispevek ponuja pregled prakse in raziskovanja na področju policijskega dela v skupnosti v Sloveniji
		ANG	Paper offers an overview of practice and research on community policing in Slovenia
	Objavljeno v	Revija za kriminalistiko in kriminologijo; 2012; Letn. 63, št. 1; str. 3-13; Impact Factor: 0.340; Srednja vrednost revije / Medium Category Impact Factor: 1.008; WoS: FE; Avtorji / Authors: Jere Maja, Sotlar Andrej, Meško Gorazd	
Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek		
3.	COBISS ID	2405866	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Postopkovna pravičnost, legitimnost policije in sodelovanje javnosti s policijo med mladimi v Sloveniji
		ANG	Procedural justice, police legitimacy, and public cooperation with the police among young Slovene adults

	Opis	SLO	V prispevku so predstavljeni rezultati raziskave o vplivu postopkovne pravičnosti na zaznane legitimnosti policistov in vpliv policijske legitimnosti na različne oblike sodelovanja javnosti s policijo.
		ANG	Results of a study on the effect of procedural justice judgments on perceived police legitimacy and influence of police legitimacy on a variety of forms of public cooperation with police are presented in the paper.
	Objavljeno v	Varstvoslovje; 2012; Letn. 14, št. 2; str. 147-164; Avtorji / Authors: Reisig Michael Dean, Tankebe Justice, Meško Gorazd	
	Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek	
4.	COBISS ID	2079722	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Organizacijski dejavniki, klima in zadovoljstvo z delom med policisti v Sloveniji
		ANG	Organizational factors, environmental climate, and job satisfaction among police in Slovenia
	Opis	SLO	V prispevku so predstavljeni rezultati raziskave o vplivu organizacijske kulture, organizacijskih strategij in vloge znotraj organizacije na zadovoljstvo z delom policistov v Sloveniji
		ANG	Results of the study on influence of organizational culture, police enforcement strategies and occupational role on the job satisfaction among police officers in Slovenia are presented in the paper.
	Objavljeno v	Sage; European journal of criminology; 2011; Vol. 8, no. 2; str. 144-156; Impact Factor: 1.000; Srednja vrednost revije / Medium Category Impact Factor: 1.008; A': 1; WoS: FE; Avtorji / Authors: Nalla Mahesh, Rydberg Jason, Meško Gorazd	
	Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek	
5.	COBISS ID	2453482	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Zaznava deklarativnih virov ogrožanja nacionalne varnosti v slovenski družbi
		ANG	The perception of declarative threats of national security in Slovenian society
	Opis	SLO	V članku predstavljamo deklarativne vire ogrožanja nacionalne varnosti RS v obdobju zadnjih dveh desetletij, kot so jih obravnavali strateški dokumenti RS in kot so jih zaznavali prebivalci RS.
		ANG	This paper presents declarative sources of threats to the national security of the RS over the past two decades, as they are discussed in strategic documents and as they are perceived by the inhabitants of Slovenia.
	Objavljeno v	Varstvoslovje; 2012; Letn. 14, št. 3; str. 231-258; Avtorji / Authors: Sotlar Andrej, Tominc Bernarda	
	Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek	

9. Najpomembnejši družbeno-ekonomsko relevantni rezultati projektne skupine⁸

	Družbenoekonomsko relevantni dosežki		
1.	COBISS ID	2408938	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Varnost in policijsko delo v skupnosti v Sloveniji
		ANG	Local safety and community policing in Slovenia
	Opis	SLO	Predavanje je zajemalo predstavitev področja zagotavljanja varnosti na lokalni ravni in policijskega dela v skupnosti v Sloveniji
			The lecture included an overview of local security provision and community

		ANG	policing in Slovenia
	Šifra		B.05 Gostujoči profesor na inštitutu/univerzi
	Objavljeno v		2012; Avtorji / Authors: Meško Gorazd
	Tipologija		3.14 Predavanje na tuji univerzi
2.	COBISS ID		2047210 Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Policijsko delo v Sloveniji – stališča policistov do policije in policijskega dela
		ANG	Policing in Slovenia - police officers' attitudes towards police and policing
	Opis	SLO	Predavanje je zajemalo pregled dosedanjih raziskav o stališčih policistov do policije in policijskega dela v Sloveniji in pričakovanja tekoče raziskave
		ANG	The lecture included a review of previous research on the attitudes of police officers toward the police and policing in Slovenia and expectations of current research
	Šifra		B.05 Gostujoči profesor na inštitutu/univerzi
	Objavljeno v		2011; Avtorji / Authors: Meško Gorazd
	Tipologija		3.14 Predavanje na tuji univerzi
3.	COBISS ID		2047722 Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Zagotavljanje varnosti na lokalni ravni – med moralnim minimalizmom in avtoritarnim komunitarianizmom
		ANG	Provision of safety and security in local communities - between moral minimalism and authoritarian communitarianism
	Opis	SLO	Predavanje je zajemalo predstavitev konceptov moralnega minimalizma in avtoritarnega komunitarianizma na primeru zagotavljanja varnosti na lokalni ravni v Sloveniji
		ANG	The lecture included a presentation of the concepts of moral minimalism and authoritarian communitarianism on the Slovenian case of the provision of security at the local level
	Šifra		B.05 Gostujoči profesor na inštitutu/univerzi
	Objavljeno v		2011; Avtorji / Authors: Meško Gorazd
	Tipologija		3.14 Predavanje na tuji univerzi
4.	COBISS ID		2409962 Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Pluralna policijska dejavnost v Sloveniji
		ANG	Plural policing in Slovenia
	Opis	SLO	Pluralna policijska dejavnost v Sloveniji
		ANG	Plural policing in Slovenia
	Šifra		B.05 Gostujoči profesor na inštitutu/univerzi
	Objavljeno v		2012; Avtorji / Authors: Sotlar Andrej
	Tipologija		3.14 Predavanje na tuji univerzi
5.	COBISS ID		2410218 Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Razvoj zasebnega varovanja v Sloveniji
		ANG	Development of private security in Slovenia
	Opis	SLO	Razvoj zasebnega varovanja v Sloveniji
		ANG	Development of private security in Slovenia
	Šifra		B.05 Gostujoči profesor na inštitutu/univerzi
	Objavljeno v		2012; Avtorji / Authors: Sotlar Andrej
	Tipologija		3.14 Predavanje na tuji univerzi

10. Drugi pomembni rezultati projektne skupine⁹

Člani projektne skupine - dr. Gorazd Meško, dr. Andrej Sotlar in Bernarda Tominc – so se vključili v evropski projekt URBIS, ki se ukvarja s preučevanjem zagotavljanja varnosti na lokalni ravni, dr. Gorazd Meško, dr. Branko Lobnikar in dr. Andrej Sotlar pa v projekt EEMUS, ki se ukvarja z razvojem podiplomskega študija na področju upravljanja z varnostjo v urbanih središčih.

Na Dnevih varstvoslovja, osrednji nacionalni konferenci s področja varnosti, ki je potekala 7. in 8. junija 2012 v Portorožu, so bili predstavljeni preliminarni rezultati raziskave.

Na deveti mednarodni bienalni konferenci Criminal Justice and Security in Central and Eastern Europe, Contemporary Criminal Justice Practice and Research, ki je potekala med 19. in 21. septembrom 2012 je potekala okrogla miza, posvečena raziskavi.

Rezultati raziskave bodo predstavljeni tudi na konferenci, ki jo organizira The American Society of Criminology in bo potekala novembra 2012 v Chicagu.

Gradivo raziskave predstavlja tudi osnovo za pripravo učbenika s področja policijske dejavnosti, ki bo namenjen študentom (FVV UM) in udeležencem izobraževalnih programov na Policijski Akademiji.

11. Pomen raziskovalnih rezultatov projektne skupine¹⁰

11.1. Pomen za razvoj znanosti¹¹

SLO

Pomen rezultatov projekta za razvoj temeljnih znanosti je v ugotovitvah, ki se nanašajo na policijsko delo v skupnosti v Sloveniji. Rezultati tega raziskovalnega projekta bodo v veliki meri vplivali na to, kako se bo v prihodnje razvijalo področje, bodo pa tudi dobra osnova in podpora za odločanje pri pripravi, sprejemanju in izvajanju politik ter spremljanju in nadziranju njihovega izvajanja tako na državni ravni (vlada) ter na lokalni ravni (občine) in na ravni drugih relevantnih akterjev (društva in druge nevladne organizacije, podjetja in posamezniki itd.). Z uporabo znanstvenega pristopa smo izdelali model za transparentno in longitudinalno primerljivo merjenje občutka ogroženosti pred kriminaliteto in drugimi delinkventnimi pojavi v lokalnih skupnostih, izdelali pa smo tudi orodje za izvedbo terenskega dela raziskave (anketiranje prebivalcev in policistov ter (delno) strukturirane intervjuje za prakso).

ANG

As to the development of science and basic knowledge, the results of this project are important mainly for the development of community policing in Slovenia. The results of this research project will influence the future development of research and constitute a good foundation for decision-making and its support in the process of preparation, adoption and implementation of security policies. They will also be helpful in monitoring and overseeing the implementation of those policies at the national (government) and local (municipalities) levels. The findings might also be important for other relevant stakeholders (associations and other non-governmental organizations, businesses, individuals, etc.).

Using the scientific approach, we developed a model of transparent and longitudinal measurement of fear of crime and other delinquency issues in local communities. In addition, we created a tool for fieldwork research (survey questionnaires for residents and police officers, and semi-structured interviews for practitioners).

11.2. Pomen za razvoj Slovenije¹²

SLO

Glede na cilje raziskovalnega projekta in glede na veliko zanimanje ter pozitiven odziv, ki ga je bilo zaznati med izvajanjem raziskave na terenu, tako na strani policije, kot tudi lokalnih skupnosti, lahko sklepamo, da bodo ugotovitve uporabne za delo subjektov na obeh straneh partnerskega sodelovanja pri zagotavljanju varnosti na lokalni ravni. Preko teoretskih izhodišč in empiričnega dela, raziskovalni projekt obojim nudi vpogled v trenutno stanje, izpostavlja dobre prakse, opominja na ovire ter predlaga nove rešitve in izboljšave. Ugotovitve, ki se

nanašajo na policijsko delo v skupnosti, občutke ogroženosti in strah pred kriminaliteto, legitimnost policijskega dela ter preprečevanje kriminalitete, predstavljajo temelj za oblikovanje politik zagotavljanja varnosti na lokalni ravni v Sloveniji. Pomembne so tudi ugotovitve, ki se nanašajo na problematiko delovanja varnostnih sosvetov, saj ti do danes še niso zaživel v obsegu, kot je bilo načrtano v varnostnih politikah v 90ih letih prejšnjega stoletja.

ANG

Given the objectives of the research project and the huge interest and positive responses that were observed during the field research among the police and the representatives of local communities, we can expect that the findings are going to be useful for both police and local authorities when dealing with providing security at the local level. Through theory and empirical work, the research project results offer an insight into the current state on providing security in local communities, it highlights good practice and serves as a reminder of the obstacles that might occur in this partnership. The project also proposes new solutions and improvements for local security provision in the future. The findings relating to the community policing, the feelings of threat to security, and fear of crime, police legitimacy, and crime prevention serve as the foundation for the process of policy-making and security provision at the local level in Slovenia.

One of the important findings relates to security councils, the consultative bodies established in municipalities. Despite the solid legal basis, these are not as effective as it was expected and outlined in the security policies in the 1990s.

12. Vpetost raziskovalnih rezultatov projektne skupine.

12.1. Vpetost raziskave v domače okolje

Kje obstaja verjetnost, da bodo vaša znanstvena spoznanja deležna zaznavnega odziva?

v domačih znanstvenih krogih

pri domačih uporabnikih

Kdo (poleg sofinancerjev) že izraža interes po vaših spoznanjih oziroma rezultatih?¹³

Policija je ob terenskem raziskovanju pokazala interes za seznanitev z rezultati raziskave (predvsem komandirji policijskih postaj, vodje policijskih okolišev in drugi policisti, prisotni bodisi na intervjujih ali anketiranju).

Ob izvedbi intervjujev s predstavniki občin (z župani in direktorji občinskih uprav, ter z ostalimi strokovnimi delavci) so ti pokazali interes za seznanitev z rezultati, ena občina pa je izrazila željo po morebitnem sodelovanju v podobni raziskavi za njihovo območje.

12.2. Vpetost raziskave v tuje okolje

Kje obstaja verjetnost, da bodo vaša znanstvena spoznanja deležna zaznavnega odziva?

v mednarodnih znanstvenih krogih

pri mednarodnih uporabnikih

Navedite število in obliko formalnega raziskovalnega sodelovanja s tujini raziskovalnimi inštitucijami:¹⁴

Michigan State University: somentorstvo na doktorskem študiju
Academy of Criminal Justice Sciences, ZDA: predstavitev raziskave
The American Society of Criminology, ZDA: predstavitev rezultatov
European Society of Criminology: predstavitev rezultatov raziskave
CEPOL: predavanje prof. dr. Gorazda Meška
EEMUS: sodelovanje članov raziskovalne skupine v mednarodnih raziskovalnih in izobraževalnih projektih
URBIS: sodelovanje članov raziskovalne skupine v mednarodnih raziskovalnih projektih

Kateri so rezultati tovrstnega sodelovanja:¹⁵

Udeležbe s predstavitvami na mednarodnih konferencah
Objave v znanstvenih in strokovnih revijah
Vabljeni predavanja
Vabila v mednarodne raziskovalne skupine:
EVOLVSEC - FP7
CEPOL - FP7
European security scenarios: evolving norms, concepts, and enquiries (Acronym: ESSENCE) – prijava na FP7 2012.
Priprava Handbook of Policing in Central and Eastern Europe, Meško, Fields, Lobnikar in Sotlar (ur.), Springer (načrtovana objava knjige spomladi 2013)

C. IZJAVE

Podpisani izjavljam/o, da:

- so vsi podatki, ki jih navajamo v poročilu, resnični in točni
- se strinjamo z obdelavo podatkov v skladu z zakonodajo o varstvu osebnih podatkov za potrebe ocenjevanja in obdelavo teh podatkov za evidence ARRS
- so vsi podatki v obrazcu v elektronski obliki identični podatkom v obrazcu v pisni obliki
- so z vsebino letnega poročila seznanjeni in se strinjajo vsi soizvajalci projekta
- bomo sofinancerjem istočasno z zaključnim poročilom predložili tudi študijo ali elaborat, skladno z zahtevami sofinancerjev

Podpisi:

*zastopnik oz. pooblaščen oseba
raziskovalne organizacije:*

in

vodja raziskovalnega projekta:

Univerza v Mariboru Fakulteta za
varnostne vede

Gorazd Meško

ŽIG

Kraj in datum:

Ljubljana	10.10.2012
-----------	------------

Oznaka prijave: ARRS-CRP-ZP-2012-05/25

¹ Zaradi spremembe klasifikacije je potrebno v poročilu opredeliti raziskovalno področje po novi klasifikaciji FOS 2007 (Fields of Science). Prevajalna tabela med raziskovalnimi področji po klasifikaciji ARRS ter po klasifikaciji FOS 2007 (Fields of Science) s kategorijami WOS (Web of Science) kot podpodročji je dostopna na spletni strani agencije (<http://www.arrs.gov.si/sl/gradivo/sifranti/preslik-vpp-fos-wos.asp>). [Nazaj](#)

² Podpisano izjavo sofinancerja/sofinancerjev, s katero potrjuje/jo, da delo na projektu potekalo skladno s programom, skupaj z vsebinsko obrazložitvijo o potencialnih učinkih rezultatov projekta obvezno priložite obrazcu kot priložitev (v skeniranem PDF formatu) in jo v primeru, da poročilo ni polno digitalno podpisano, pošljite po pošti na Javno agencijo za raziskovalno dejavnost RS. [Nazaj](#)

³ Napišite povzetek raziskovalnega projekta (največ 3.000 znakov v slovenskem in angleškem jeziku) [Nazaj](#)

⁴ Napišite kratko vsebinsko poročilo, kjer boste predstavili raziskovalno hipotezo in opis raziskovanja. Navedite ključne ugotovitve, znanstvena spoznanja, rezultate in učinke raziskovalnega projekta in njihovo uporabo ter sodelovanje s tujimi partnerji. Največ 12.000 znakov vključno s presledki (približno dve strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

⁵ Realizacija raziskovalne hipoteze. Največ 3.000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikosti pisave 11) [Nazaj](#)

⁶ V primeru bistvenih odstopanj in sprememb od predvidenega programa raziskovalnega projekta, kot je bil zapisan v predlogu raziskovalnega projekta oziroma v primeru sprememb, povečanja ali zmanjšanja sestave projektne skupine v zadnjem letu izvajanja projekta (obrazložitev). V primeru, da sprememb ni bilo, to navedite. Največ 6.000 znakov

Zaključno poročilo o rezultatih ciljnega raziskovalnega projekta - 2012

vkjučno s presledki (približno ena stran, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

⁷ Znanstveni in družbeno-ekonomski dosežki v programu in projektu so lahko enaki, saj se projektna vsebina praviloma nanaša na širšo problematiko raziskovalnega programa, zato pričakujemo, da bo večina izjemnih dosežkov raziskovalnih programov dokumentirana tudi med izjemnimi dosežki različnih raziskovalnih projektov.

Raziskovalni dosežek iz obdobja izvajanja projekta (do oddaje zaključnega poročila) vpišete tako, da izpolnite COBISS kodo dosežka – sistem nato sam izpolni naslov objave, naziv, IF in srednjo vrednost revije, naziv FOS področja ter podatek, ali je dosežek uvrščen v A'' ali A'. [Nazaj](#)

⁸ Znanstveni in družbeno-ekonomski dosežki v programu in projektu so lahko enaki, saj se projektna vsebina praviloma nanaša na širšo problematiko raziskovalnega programa, zato pričakujemo, da bo večina izjemnih dosežkov raziskovalnih programov dokumentirana tudi med izjemnimi dosežki različnih raziskovalnih projektov.

Družbeno-ekonomski rezultat iz obdobja izvajanja projekta (do oddaje zaključnega poročila) vpišete tako, da izpolnite COBISS kodo dosežka – sistem nato sam izpolni naslov objave, naziv, IF in srednjo vrednost revije, naziv FOS področja ter podatek, ali je dosežek uvrščen v A'' ali A'.

Družbenoekonomski dosežek je po svoji strukturi drugačen, kot znanstveni dosežek. Povzetek znanstvenega dosežka je praviloma povzetek bibliografske enote (članka, knjige), v kateri je dosežek objavljen.

Povzetek družbeno ekonomsko relevantnega dosežka praviloma ni povzetek bibliografske enote, ki ta dosežek dokumentira, ker je dosežek sklop več rezultatov raziskovanja, ki je lahko dokumentiran v različnih bibliografskih enotah. COBISS ID zato ni enoznačen izjemoma pa ga lahko tudi ni (npr. v preteklem letu vodja meni, da je izjemen dosežek to, da sta se dva mlajša sodelavca zaposlila v gospodarstvu na pomembnih raziskovalnih nalogah, ali ustanovila svoje podjetje, ki je rezultat prejšnjega dela ... - v obeh primerih ni COBISS ID). [Nazaj](#)

⁹ Navedite rezultate raziskovalnega projekta iz obdobja izvajanja projekta (do oddaje zaključnega poročila) v primeru, da katerega od rezultatov ni mogoče navesti v točkah 7 in 8 (npr. ker se ga v sistemu COBISS ne vodi). Največ 2.000 znakov vključno s presledki. [Nazaj](#)

¹⁰ Pomen raziskovalnih rezultatov za razvoj znanosti in za razvoj Slovenije bo objavljen na spletni strani: <http://sicris.izum.si/> za posamezen projekt, ki je predmet poročanja [Nazaj](#)

¹¹ Največ 4.000 znakov vključno s presledki [Nazaj](#)

¹² Največ 4.000 znakov vključno s presledki [Nazaj](#)

¹³ Največ 500 znakov vključno s presledki (velikosti pisave 11) [Nazaj](#)

¹⁴ Največ 500 znakov vključno s presledki (velikosti pisave 11) [Nazaj](#)

¹⁵ Največ 1.000 znakov vključno s presledki (velikosti pisave 11) [Nazaj](#)

Obrazec: ARRS-CRP-ZP/2012-05 v1.00c
16-53-C6-12-3C-70-FB-8D-94-AF-49-A9-82-52-00-19-DC-C6-F3-2C

ZAKLJUČNO POROČILO O REZULTATIH CILJNEGA RAZISKOVALNEGA PROJEKTA

A. PODATKI O RAZISKOVALNEM PROJEKTU

1. Osnovni podatki o raziskovalnem projektu

Šifra projekta	V5-1038
Naslov projekta	Občutek ogroženosti in vloga policije pri zagotavljanju varnosti na lokalni ravni
Vodja projekta	14289 Gorazd Meško
Naziv težišča v okviru CRP	3.06.02: 3 Učinkovita in cenejša država 3.6 Notranje zadeve in nacionalna varnost 3.6.2 Občutek ogroženosti in vpetost policije v lokalno skupnost
Obseg raziskovalnih ur	561
Cenovni razred	A
Trajanje projekta	10.2010 - 09.2012
Nosilna raziskovalna organizacija	2131 Univerza v Mariboru, Fakulteta za varnostne vede
Raziskovalne organizacije – soizvajalke	/
Raziskovalno področje po šifrantu ARRS	5 družboslovje; 5.07 Kriminologija in socialno delo
Družbeno-ekonomski cilj	13.05 Družbene vede – RiR financiran iz drugih virov (ne iz SUF)

2. Raziskovalno področje po šifrantu FOS

Šifra	5.09
- Veda	Družbene vede
- Področje	Druge družbene vede

3. Sofinancerji

Sofinancerji

1. Naziv	Ministrstvo za notranje zadeve
Naslov	Štefanova 2, 1000 Ljubljana

B. REZULTATI IN DOSEŽKI RAZISKOVALNEGA PROJEKTA

4. Povzetek projekta

Jeseni 2010 smo začeli izvajati ciljni raziskovalni projekt »Občutek ogroženosti in vloga policije pri zagotavljanju varnosti na lokalni ravni CRP(V5-1038(A))«, ki ga je financiralo Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije. V projektu smo poleg vodje projekta prof. dr. Gorazda Meška dejavno sodelovali doc. dr. Andrej Sotlar, izr. prof. dr. Branko Lobnikar, asist. Maja Jere in asist. Bernarda Tominc ter študenti Fakultete za varnostne vede Univerze v Mariboru. V času izvajanja raziskovalnega projekta smo dejavno sodelovali s predstavniki Ministrstva za notranje zadeve Republike Slovenije, Policije in občin.

Raziskovalno poročilo o občutkih ogroženosti in vlogi policije pri zagotavljanju varnosti v lokalnih skupnostih vsebuje poglavja in vsebine, ki so bile določene v prijavnih vlogi in dogovorjene s financierjem.

V poglavju ***Praksa in raziskovanje policijskega dela v skupnosti v Sloveniji*** na podlagi analize pridobljenih podatkov ter pregleda dosedanjega dela ugotavljamo, da so bili elementi policijskega dela v skupnosti v slovenski policiji bolj ali manj prisotni vse od konca druge svetovne vojne dalje. Poskusi reform od začetka 90' let prejšnjega stoletja, s katerimi se je želelo način izvajanja policijskega dela v slovenski policiji približati zahodnim idejam o policijskem delu, niso poponoma zaživel, deloma zaradi pomanjkljivega razumevanja temeljne filozofije policijskega dela v skupnosti, predvsem pa zaradi zakonske ureditve, ki policiji ne daje tako obsežne diskrecije, kot je to značilno za nekatere zahodnoevropske ali severnoameriške policijske organizacije. Kljub vsemu pa smo ugotovili, da so glavni protagonisti policijskega dela v skupnosti v Sloveniji policisti, ki jih pri njihovem delu podpirajo prebivalci, na načelni ravni pa se podpora pridružujejo tudi predstavniki lokalne samouprave. Ugotovili smo, da je policijsko delo v skupnosti v Sloveniji relativno dobro opredeljeno predvsem v strateškousmerjevalnih in operativnih dokumentih Ministrstva za notranje zadeve in Policije, kar pa za implementacijo ni dovolj, ker manjkajo spremembe na organizacijskem nivoju – ugotavljamo, da mora policija za popolno implementacijo uvesti spremembe tudi na področju organizacije dela in ocenjevanja uspešnosti dela. Policijsko delo v skupnosti v Sloveniji se najočitneje manifestira v delovanju vodij policijskih okolišev in varnostnih sosvetov. Izsledki dosedanjih raziskav kažejo, da so prebivalci pretežno zadovoljni s sodelovanjem policije z lokalnim okoljem, pri čemer so sami bolj pripravljeni sodelovati s policisti, kot pa to slednji zaznavajo. Glavni izzivi za prihodnost so, kako pritegniti lokalno prebivalstvo k sodelovanju pri prizadevanjih za večjo varnost, kako utrditi uvajanje in izvajanje filozofije policijskega dela v skupnosti ter kako zagotoviti visoko stopnjo integritete na obeh straneh partnerskega sodelovanja.

Poglavje ***Občutki ogroženosti pri prebivalcih in policijsko delo v skupnosti – izhodišča za odzivanje na strah pred kriminaliteto v okviru policijskega dela v skupnosti*** prinaša naslednje ugotovitve: Globalni procesi individualizacije, fleksibilizacije, informatizacije, gospodarske in kulturne globalizacije ter kriza javnega sektorja vplivajo na transformacijo tradicionalnih skupnosti; vedno bolj smo priča nastanku družbenih okolij, v kateri so občutek ogroženosti ter iskanje določene identitete in varne skupnosti postale stalne in določujoče značilnosti. V raziskavi smo ugotovili, da ima policijsko delo v skupnosti relativen vpliv na zmanjševanje kriminalitete, predvsem ima pozitiven vpliv na zmanjšanje strahu pred kriminaliteto pri prebivalcih.

O strahu pred kriminaliteto obstaja se je razvilo več paradoksov, kot so paradoks diferencialnega pojmovanja kriminalitete, paradoks pojava naraščajoče kriminalitete in paradoks objektivnosti zaznave kriminalitete; paradoks predstavlja tudi višja raven strahu pri ženskah in starejših ljudeh, ki se, kljub manjši verjetnosti, da bodo postali žrtve kaznivega dejanja, oboji počutijo bolj ogrožene kot moški oziroma kot mladi. V raziskavi smo ugotovili, da večje število policistov na ulicah nujno ne zmanjšuje strahu pred kriminaliteto in stopnjo kriminalitete, pri čemer obstaja razlika v ravni strahu pred kriminaliteto na podeželju in mestnih območjih, kar lahko pojasnimo z različno stopnjo družbene povezanosti glede na stopnjo urbanizacije prostora. Mediji načeloma krepijo strah pred kriminaliteto z izpostavljanjem nasilnih dramatičnih vsebin, politiki pa zlorabljajo občutke strahu pred kriminaliteto, da bi tako v javnosti okrepili svojo verodostojnost.

Poglavje *Postopkovna pravičnost, legitimnost policije in pripravljenost mladih za sodelovanje s policijo* prinaša naslednje ugotovitve: Legitimnost je pomembna sestavina policijske dejavnosti, ki temelji predvsem na oceni pravičnosti postopkov in odločitvah pravosodnih organov o zadevah, v katere so ljudje vpleteni, najsi bodo oškodovanci, priče ali storilci prekrškov oziroma kaznivih dejanj. V raziskavi smo analizirali dejavnike, ki oblikujejo sodbe mladih o legitimnosti, in na vpliv legitimnosti na sodelovanje mladih s policijo. Ugotovili smo, da je višja stopnja pripravljenosti za sodelovanje s policijo značilna le za manjše tatvine, v drugih primerih pa je ta pripravljenost pomembno manjša. Posamezniki, ki menijo, da se policija vede postopkovno pravično, v večji meri policijo obravnavajo kot legitimno, hkrati pa so se bolj pripravljeni vključiti v preprečevanje kriminalitete. Policija bi morala resno razmisliti o vsebinah usposabljanja policistov, ki presega osredotočenost na zakonito delo, in slednje nadgraditi z vsebinami, ki krepijo dožemanje pravičnosti policijskega dela in pomembnost policijskega dela v skupnosti.

Poglavje *Občutek ogroženosti in vloga policije pri zagotavljanju varnosti na lokalni ravni* temelji na raziskavi, ki smo jo izvedli med prebivalci RS in slovenskimi policisti o kvaliteti življenja in zadovoljstvu z bivanjem v občini ter o zaznavi virov ogrožanja. Ugotavljamo, da so občine najbolj ocenjene pri izvajanju nalog kot so delovanje vrtcev in šol, skrb za požarno varnost in organiziranje reševalne pomoči, ter skrb za javno razsvetlavo; najslabše pa pri pospeševanju služb socialnega skrbstva, in ustvarjanju pogojev za gradnjo stanovanj. Prebivalci v glavnem bolje ocenjujejo občino kakor policisti pri izvajanju nalog s področja splošnih zadev javnega pomena, prebivalci statistično značilno bolje kot policisti ocenjujejo delo občine na področju izvajanja zaščite in reševanja ter na področju vzdrževanja javnega reda in miru. Ugotovili smo, da se prebivalci na splošno počutijo zelo varne v svojem bivanjskem okolju, tako prebivalci kot policisti pa kot najbolj ogrožajoče dejavnike v lokalni skupnosti zaznavajo dejavnike negotovosti, opojne substance, organizirano kriminaliteto in ogrožanje varnosti v prometu. Kot najbolj ogrožajoč vir ogrožanja na globalni ravni prebivalci in policisti izpostavljajo globalna finančna in gospodarska tveganja; med nadnacionalnimi viri ogrožanja pa je kot najbolj ogrožajoč dejavnik izpostavljen organizirana kriminaliteta, medtem ko nedovoljene dejavnosti na področju konvencionalnega orožja, orožij za množično uničevanje in jedrske tehnologije niso zaznane kot ogrožajoče. Prav tako zloraba orožij za množično uničevanje v teroristične namene ne zbuja pretiranega strahu, terorizem in vojaške grožnje pa ostajata po ocenah anketiranih najmanj ogrožajoča dejavnika nacionalni varnosti v Sloveniji.

Med nacionalnimi viri groženj so najbolj pereči dejavniki negotovosti (brezposelnost, slabo delovanje države in javnih služb, revščina) ter ogrožanje javne varnosti (finančne prevare, korupcija, gospodarska kriminaliteta, ponarejanje listin), ki so tudi sicer zaznani kot najbolj ogrožajoči za Slovenijo in njeno nacionalno varnost.

Prebivalci večinoma izražajo višjo stopnjo pripravljenosti za sodelovanje s policijo, kot pa jo zaznavajo policisti, edino pri policijskem delu v skupnosti policisti zaznavajo večjo mero pripravljenosti prebivalcev za sodelovanje kot jo prebivalci dejansko izražajo. Policisti verjamejo, da prebivalci želijo sodelovati v varnostnem sosvetu, pri nadzoru dela policije, pri ocenjevanju uspešnosti dela policije, pri določanju ciljev policijskega dela v občini, v resnici pa so prebivalci tej obliki sodelovanja najmanj naklonjeni.

Ugotovili smo, da se prebivalci na pojav varnostnih problemov v občini odzivajo na neformalne in formalne načine. Neformalni načini odzivanja so najpogostejši, so pasivni in verjetno ostajajo na ravni razprave znotraj ožjega socialnega kroga. Formalno odzivanje na varnostne probleme je opredeljeno kot aktivno udejstvovanje pri reševanju problemov v lokalni skupnosti, najpogostejša oblika pa je obveščanje policije. Rezultati kažejo, da glede vloge pri zagotavljanju varnosti prebivalci največ pričakujejo od policije. Tako policisti kot prebivalci najmanj zaupajo političnim strankam, najbolj pa primarnim socialnim skupinam (družini, prijateljem), gasilcem in reševalnim službam ter šolam; policisti najbolj zaupajo v policijo, torej sami sebi, pa tudi v civilno zaščito, medtem pa prebivalci zaupajo zdravstvenim ustanovam, športnim in kulturnim društvom ter varnim hišam. Pri možnih oblikah zagotavljanja varnosti v lokalni skupnosti v prihodnje so bili identificirani naslednji ukrepi (1) situacijsko preventivni ukrepi; (2) dejavnost

nadzorstva; (3) podporne nadzorstvene dejavnosti – državljansko samovarovanje; in (4) socializacija – ukrepi za odpravo »nisem vedel« (situacijska prevencija).

Pri ocenjevanju uspešnosti policije pri različnih nalogah so policisti svoje delo na vseh področjih ocenili bolje kot prebivalci, podobno so, pri ocenjevanju splošnih značilnosti slovenske policije, policisti vse trditve, z izjemo dveh, ocenili občutno bolj pozitivno kot prebivalci. Tako policisti kot prebivalci niso zadovoljni z vodenjem policije, prav tako pa menijo, da je policija premalo prisotna na terenu.

Policisti in prebivalci imajo večinoma podobne poglede na usmerjenost policijskega dela v skupnost, se pa prebivalci bolj kot policisti strinjajo s trditvijo, da so policisti za svoje delo odgovorni državljanom (davkoplačevalcem), kakor tudi s trditvijo, da bi policisti morali reševati tudi probleme, ki niso neposredno povezani s kriminaliteto. Prebivalci so bolj kot policisti prepričani, da mediji ustrezno poročajo o policiji, prav tako v večji meri verjamejo, da večina prebivalcev spoštuje policiste in z njimi običajno deli informacije o kaznivem dejanju. Policisti pa verjamejo, da ima večina državljanov pozitivno mnenje o policistih in da jih pogosto obvestijo, če opazijo kaj sumljivega. Policisti izražajo višnjo stopnjo zadovoljstva z nadrejenimi kot v letu 2006, prav tako pa izražajo višnjo stopnjo inovativnosti pri delu v primerjavi z letom 2006. Zaznava sodelovanja prebivalcev s policisti se od leta 2006 ni bistveno spremenila.

Poglavje o *analizi intervjujev s predstavniki vodstev policijskih postaj, vodij policijskih okolišev in predstavniki občin (župani)* prinaša naslednje ugotovitve:

Komandirji policijskih postaj in vodje policijskih okolišev zaznavajo razlike med večjimi in manjšimi policijskimi postajami (mestno-vaško okolje), sploh kar se tiče obsega in narave dela vodji policijskih okolišev. Opozarjajo na pomanjkljivost trenutnega sistema kadrovanja vodij policijskih okolišev, saj ti nimajo več pomočnikov, kar poleg preobremenjenosti tudi onemogoča kontinuiteto dela in prenašanje znanja in izkušenj. Poudarjajo, da bi policijsko delo v skupnosti moralo biti delo vseh policistov in ne le vodij policijskih okolišev. Sodelovanje z občino živi predvsem v neformalni obliki in je odvisno od posameznikov (župana, komandirja policijske postaje), pri čemer občinski varnostni načrt predstavlja zgolj formalnost. Varnostni sosveti, kot povedo, niso zaživel, po njihovih izkušnjah je policija pobudnik, promotor, predlaga reševanje problemov in na koncu praviloma vse delo opravi sama. Poudarili so, da potrebujejo več usposabljanj in izobraževanj o policijskem delu v skupnosti (tako vodje policijskih okolišev kot predstojniki), vodje policijskih okolišev čutijo tudi potrebo po usposabljanjih za delo v šolah.

Župani v majhnih občinah zaznavajo predvsem nevarnost naravnih nesreč in probleme povezane s slabo prometno infrastrukturo, v srednje velikih in mestnih občinah pa bolj urbano varnostno problematiko, kot so ropi trgovin in bank, vlomi v stanovanja, in prometna varnost. Analiza varnostnih pojavov v občinah je praktično povsod omejena na obravnavo poročil policije in mestnega redarstva na sejah varnostnih sosvetov oziroma občinskih svetov, v manjših občinah pa včasih razpravljajo tudi o poročilih inšpekcijskih služb, gasilskih društev in osnovnih šol ter Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Župani majhnih in srednje velikih občin ocenjujejo pristojnosti varnostnih sosvetov kot majhne, zato je tudi njihov vpliv na policijo in druge subjekte temu primerno majhen. V manjših občinah poudarjajo vlogo družine in šole pri primarni socializaciji mladih na področju varnosti, župani srednje velikih občin poudarjajo pomen samovarovanja prebivalcev in nevarnosti, ki jih prinaša velika stopnja brezposelnosti. Tudi župani mestnih občin izpostavljajo pomen samozaščitnega (samovarovalnega) ravnanja prebivalcev, zavzemajo se tudi za večja pooblastila mestnih redarstev. Pri tem pa policijsko delo v lokalni skupnosti župani ocenjeno kot zelo dobro.

Sklepno poglavje *Preprečevanje kriminalitete in zagotavljanje varnosti v lokalnih skupnostih – med ad hoc pristopi in na znanju temelječih preventivnih dejavnostih* prinaša naslednje ugotovitve: Najboljša praksa pri preprečevanju kriminalitete je tista, kjer politika in praksa za reševanje problema uporabljata najboljše razpoložljivo znanje o vzrokih kriminalitete in najboljše podatke o učinkovitosti določenih strategij, ki so na voljo. Večina članov lokalnih partnerstev nima poglobljenega znanja o vzrokih

kriminalitete in tehnikah preprečevanja kriminalitete, zato niso najboljši organ, ki bi postavljali temelje strategije preprečevanja kriminalitete in akcijskih načrtov. Vključevanje lokalnih prebivalcev v dejavnosti na področju preprečevanja kriminalitete bi se moralo osredotočati na zagotavljanje prepoznavanja problemov v skupnosti, namesto da se jih vključuje v proces iskanja rešitev za določene probleme po logiki javnega mnenja. Glavna naloga partnerstva bi morala biti prilagoditev splošne teorije o vzrokih kriminalitete glede na posebnosti lokalne skupnosti, namesto da poskušajo ustvariti svoj okvir, ki temelji na »demokracičnem odločanju«. Poskrbeti je treba za dobro organiziranost, ki vključuje kontinuirano spremljanje situacije, hiter in učinkovit pretok in izmenjavo podatkov in informacij, primerno usposabljanje udeležencev in ustrezno financiranje.

5. Poročilo o realizaciji predloženega programa dela na raziskovalnem projektu

V okviru raziskovalnega dela smo opravili pregled literature o strahu pred kriminaliteto in zagotavljanju varnosti v lokalni skupnosti.

Pripravili smo raziskovalna izhodišča in opravili pilotsko študijo (spomladi 2011). Jeseni 2011 smo anketirali policiste in prebivalce na območju vseh osmih policijskih uprav v Sloveniji, pri čemer smo v anketiranje vključili policiste, zaposlene na velikih, srednjih in manjših policijskih postajah (N=581 policistov). V istih krajih, kjer smo anketirali policiste, smo anketirali tudi prebivalce (N=961 prebivalcev).

Pripravili smo tudi izhodišča za usmerjene oziroma skupinske intervjuje z vodstvi policijskih postaj in policisti ter predstavniki občin, ki smo jih izvedli spomladi 2012.

Rezultate pregleda literature in pilotske študije smo predstavili v domačih in tujih znanstvenih publikacijah, na znanstvenih konferencah in na predavanjih na univerzah v tujini. Organizirali smo tudi tri okrogle mize o sodelovanju med policijo in občinami (Murska sobota, Celje in Maribor).

S predstavniki MNZ smo sproti preverjali izvajanje projekta, se uskladili glede vsebine vprašalnikov in terminov za zbiranje podatkov na policijskih postajah.

V okviru CRP usposabljam tudi dve asistentki, ki sta prijavi dispozičiji doktorskih nalog, ki sta bili potrjeni na senatu Univerze v Mariboru. Bernarda Tominc pripravlja doktorsko nalogo *Identifikacija varnostnih pojavov in delitev odgovornosti pri zagotavljanju varnosti v lokalnih skupnostih v Sloveniji* pod mentorstvom dr. Andreja Sotlarja in dr. Gorazda Meška. Maja Jere (MR) pripravlja doktorsko nalogo v angleškem jeziku z naslovom *Stališča policistov in državljanov do zagotavljanja varnosti v lokalnih skupnostih v Sloveniji* pod mentorstvom dr. Gorazda Meška in dr. Mahesha Nalle (Michigan State University, ki je vodilna institucija na področju preučevanja policijske dejavnosti v skupnosti na svetu). V raziskovanje smo vključili tudi magistrske študente Fakultete za varnostne vede.

Projekt se je zaključil konec septembra 2012 z oddajo končnega elaborata naročniku, Ministrstvu za notranje zadeve, Direktoratu za policijo in druge varnostne naloge, in zajema naslednje vsebine:

Praksa in raziskovanje policijskega dela v skupnosti v Sloveniji

Policijsko delo v skupnosti v praksi

Političnostrateške usmeritve za policijsko delo v skupnosti

Normativnopravni in organizacijsko-funkcionalni vidik policijskega dela v skupnosti

Varnostni sosveti

Vodja policijskega okoliša

Policijsko delo v skupnosti – ugotovitve raziskav

Občutki ogroženosti pri prebivalcih in policijsko delo v skupnosti – izhodišča za odzivanje na strah pred kriminaliteto v okviru policijskega dela v skupnosti

Dejavniki strahu pred kriminaliteto in socialnopsihološki model Van der Wurffa

Strah pred kriminaliteto – protislovja in neskladja

- Paradoksi o strahu pred kriminaliteto

- Soočanje s strahom pred kriminaliteto

- Strah pred kriminaliteto pri ženskah in starejših ljudeh

Dojemanje vloge policije: še nekaj paradoksov in neskladij

Vloga politike in medijev pri strahu ljudi pred kriminaliteto

Metode za zmanjševanje strahu pred kriminaliteto

Načrtovanje varnega mestnega okolja

Socialni pristop k preprečevanju kriminalitete

Policijsko delo v skupnosti in strah pred kriminaliteto

Predlog modela za preučevanje strahu pred kriminaliteto v lokalnih skupnostih v Sloveniji

Postopkovna pravičnost, legitimnost policije in pripravljenost mladih za sodelovanje s policijo

Legitimnost in sodelovanje s policijo

Metode

- Zbiranje podatkov in značilnosti vzorca

- Spremenljivke in obdelava podatkov

- Analitična strategija

Rezultati

Občutek ogroženosti in vloga policije pri zagotavljanju varnosti na lokalni ravni

Raziskava o ocenah in stališčih prebivalcev o občutkih ogroženosti in zagotavljanju varnosti v lokalni skupnosti

Opis metode in vzorca

Splošne zadeve: kvaliteta življenja in zadovoljstvo z bivanjem v občini

- Ocena dela občin

- Ocena bivanja v skupnosti in družbene kohezije

Občutek ogroženosti v lokalnih skupnostih

Analiza stopnje vpetosti policije v posamezne lokalne skupnosti

- Pripravljenost prebivalcev za sodelovanje s policijo

Analiza partnerstva v lokalni skupnosti pri opredeljevanju varnostnih problemov in najučinkovitejših načinov reševanja teh problemov

- Odzivanje prebivalcev na pojav varnostnih problemov v občini

- Analiza partnerstva med različnimi subjekti v lokalni skupnosti

Možne oblike zagotavljanja varnosti v lokalni skupnosti v prihodnje
Analiza obstoječih oblik policijskega dela v skupnosti

Slovenska policija

Ocena uspešnosti policije

Delo policije

Samovarovalni ukrepi in samozaščitno vedenje

Dejavniki vplivanja na mnenje o varnosti

Skupnostna povezanost v Sloveniji in policijsko delo v skupnosti

Primerjava mnenj policistov – podatki iz leta 2006 in 2011

Usmerjeni skupinski intervjuji s policisti in strukturirani intervjuji s predstavniki občin

Rezultati kvalitativnega dela raziskave – intervjuji s predstavniki vodstev policijskih postaj, vodji policijskih okolišev in predstavniki občin

Rezultati usmerjenih skupinskih intervjujev s predstavniki vodstev policijskih postaj

Rezultati usmerjenih skupinskih intervjujev z vodji policijskih okolišev

Rezultati usmerjenih intervjujev z župani

Preprečevanje kriminalitete in zagotavljanje varnosti v lokalnih skupnostih – med ad hoc pristopi in na znanju temelječih preventivnih dejavnostih

Želja po bazi znanja – ideje o preprečevalnih programih, ki delujejo

Izjalovljena vloga lokalnih partnerstev za preprečevanje kriminalitete

Skupna baza znanja – izzivi

Nujnost: zgoditi se mora danes, če ne, pa vsaj jutri

Osredotočanje na ukrepanje namesto na vsebino

Ideje z vseh vetrov ali kako primeri dobrih praks od drugod niso uporabni

Veliko projektov – malo denarja

Ignoriranje temeljnih vzrokov kriminalitete

Na znanju temelječe preprečevanje kriminalitete

Glavni vlogi partnerstev bi morali biti izvedba in reševanje problemov

Vključevanje lokalnega prebivalstva v partnerstva za ustvarjanje strategij in akcijskih načrtov preprečevanja kriminalitete

Lokalna strategija in akcijski načrti ne bi smeli biti le problemsko usmerjeni

Vzroki so enaki, problemi pa niso

Ugotavljanje vzrokov kriminalitete mora postati prioriteta preprečevanja kriminalitete

6. Ocena stopnje realizacije programa dela na raziskovalnem projektu in zastavljenih raziskovalnih ciljev

Projekt je bil izveden v obsegu, kot je bilo predvideno s prijavo, v kateri smo opredelili naslednje cilje:

- oblikovanje teoretičnih izhodišč projekta;
- oblikovanje metodologije za transparentno in longitudinalno primerljivo merjenje občutka ogroženosti pred kriminaliteto in drugimi delinkventnimi pojavi v lokalnih skupnostih;
- realizacija raziskave na terenu
 - analiza stopnje vpetosti policije v posamezne lokalne skupnosti;
 - analiza partnerstva med policijo in lokalnimi skupnostmi pri opredeljevanju varnostnih problemov in najučinkovitejših načinov reševanja teh problemov;
 - analiza obstoječih oblik policijskega dela v skupnosti;
 - analiza delovanja varnostnih sosvetov v občinah;
- izdelava končne verzije raziskovalnega poročila, oblikovanje predlogov rešitev.

7. Utemeljitev morebitnih sprememb programa raziskovalnega projekta oziroma sprememb, povečanja ali zmanjšanja sestave projektne skupine

Program oz. vsebino raziskovalnega projekta nismo spreminjali, smo pa v projektno skupino vključili izred. prof. dr. Branka Lobnikarja, kar predstavlja za projekt dodano vrednost zaradi njegovih znanj s področja policijske dejavnosti in policijske dejavnosti v skupnosti. V projekt je bila aktivno vključena tudi mlada raziskovalka Maja Jere, ki s področja policijske dejavnosti v skupnosti pripravlja doktorsko disertacijo pod mentorstvom prof. dr. Gorazda Meška, UM in prof. dr. Mahesha Nalle iz Michigan State University. V zadnjem koledarskem letu je bila iz raziskave odsotna Jerneja Šifrer, in sicer zaradi porodniškega dopusta. Odločitev o povečanju števila raziskovalcev se je izkazala pravilna predvsem zaradi intenzivnosti pri terenskem delu raziskave (ankete in intervjuji), pri analizi zbranega gradiva in diseminaciji rezultatov.

8. Najpomembnejši znanstveni rezultati projektne skupine

1.01 Izvirni znanstveni članki:

- MEŠKO, Gorazd, JERE, Maja. Crime, criminal justice and criminology in Slovenia. *European journal of criminology*, 2012, vol. 9, no. 3, str. 323-334, tabele, doi: [10.1177/1477370812440064](https://doi.org/10.1177/1477370812440064). [COBISS.SI-ID [2393322](#)], [JCR, WoS do 6. 8. 2012: št. citatov (TC): 0, čistih citatov (CI): 0, normirano št. čistih citatov (NC): 0, Scopus do 18. 6. 2012: št. citatov (TC): 0, čistih citatov (CI): 0, normirano št. čistih citatov (NC): 0]; kategorija: 1A2 (Z1, A*); uvrstitev: SSCI, Scopus (d,h), MBP; tipologijo je verificiral OSICD; točke: 44.48, št. avtorjev: 2
- JERE, Maja, SOTLAR, Andrej, MEŠKO, Gorazd. Praksa in raziskovanje policijskega dela v skupnosti v Sloveniji. *Rev. krim. kriminol.*, jan.-mar. 2012, letn. 63, št. 1, str. 3-13. [COBISS.SI-ID [2373866](#)], [JCR, WoS do 6. 8. 2012: št. citatov (TC): 0, čistih citatov (CI): 0, normirano št. čistih citatov (NC): 0]; kategorija: 1A4 (Z1); uvrstitev: SSCI, MBP; tipologijo je verificiral OSICD; točke: 18.57, št. avtorjev: 3
- MEŠKO, Gorazd, REISIG, Michael Dean, TANKEBE, Justice. Postopkovna pravičnost, legitimnost policije in sodelovanje javnosti s pravosodnimi organi. *Rev. krim. kriminol.*, apr.-jun. 2012, letn. 63, št. 2, str. 112-123, tabele. [COBISS.SI-ID [3590600](#)], [JCR]; kategorija: 1A4 (Z1); uvrstitev: SSCI, MBP; tipologijo je verificiral OSICD; točke: 18.57, št. avtorjev: 3
- REISIG, Michael Dean, TANKEBE, Justice, MEŠKO, Gorazd. Procedural justice, police legitimacy, and public cooperation with the police among young Slovene adults. *Varstvoslojje*, 2012, letn. 14, št. 2, str. 147-164. http://www.fvv.uni-mb.si/rV/arhiv/2012-2/02_Reisig_Tankebe_Mesko.pdf. [COBISS.SI-ID [2405866](#)]; kategorija: 1C (Z1); uvrstitev: MBP; tipologijo je verificiral OSICD; točke: 10, št. avtorjev: 3

- NALLA, Mahesh, RYDBERG, Jason, MEŠKO, Gorazd. Organizational factors, environmental climate, and job satisfaction among police in Slovenia. *European journal of criminology*, 2011, vol. 8, no. 2, str. 144-156, tabele, doi: [10.1177/1477370810395317](https://doi.org/10.1177/1477370810395317). [COBISS.SI-ID [2079722](#)], [JCR, WoS do 6. 5. 2011: št. citatov (TC): 0, čistih citatov (CI): 0, normirano št. čistih citatov (NC): 0, Scopus do 2. 8. 2012: št. citatov (TC): 2, čistih citatov (CI): 1, normirano št. čistih citatov (NC): 4]; kategorija: 1A2 (Z1, A'); uvrstitev: SSCI, Scopus (d,h), MBP; tipologijo je verificiral OSICD; točke: 29.65, št. avtorjev: 3
- JERE, Maja, MEŠKO, Gorazd, KANDUČ, Zoran. Diskurz o socialni prevenciji kriminalitete in prestopništva v Sloveniji. *Rev. krim. kriminol.*, okt.-dec. 2011, letn. 62, št. 4, str. 325-332. [COBISS.SI-ID [2332394](#)], [JCR, WoS do 6. 6. 2012: št. citatov (TC): 0, čistih citatov (CI): 0, normirano št. čistih citatov (NC): 0]; kategorija: 1A4 (Z1); uvrstitev: SSCI, MBP; tipologijo je verificiral OSICD; točke: 18.57, št. avtorjev: 3
- SOTLAR, Andrej, TOMINC, Bernarda. Zaznava deklarativnih virov ogrožanja nacionalne varnosti v slovenski družbi. *Varstvoslovje*, 2012, letn. 14, št. 3, str. 231-258, tabele, graf. prikazi. http://www.fvv.uni-mb.si/rV/arhiv/2012-3/02_Sotlar_Tominc.pdf. [COBISS.SI-ID [2453482](#)].
- MEŠKO, Gorazd, SOTLAR, Andrej. Na znanju temelječe preprečevanje kriminalitete v lokalnih skupnostih. *Rev. krim. kriminol.*, 2012 (v tisku), letn. 63, št. 3.

1.16 Samostojni znanstveni sestavki ali poglavja v monografski publikaciji:

- MEŠKO, Gorazd, KANDUČ, Zoran, JERE, Maja. Social crime prevention in Slovenia - recent development. V: HEBBERECHT, Patrick (ur.), BAILLERGEAU, Evelyne (ur.). *Social crime prevention in late modern Europe: a comparative perspective*, (Criminological studies). Brussels: VUBPress, cop. 2012, str. 303-319. [COBISS.SI-ID [2421994](#)]; kategorija: 3C (Z1); tipologija ni verificirana; točke: 8.33, št. avtorjev: 3
- FLANDER, Benjamin, MEŠKO, Gorazd. 'Punitiveness' and penal trends in Slovenia: on the 'shady side of the Alps?'. V: KURY, Helmut (ur.), SHEA, Evelyne (ur.). *Punitivity international developments*, (Crime and crime policy, vol. 8-1; 8-2; 8-3). Bochum: Universitätsverlag Brockmeyer, 2011, vol. 1, str. 227-249, ilustr. [COBISS.SI-ID [2044650](#)]; kategorija: 3D (Z2); tipologijo je verificiral OSICD; točke: 5, št. avtorjev: 2

9. Najpomembnejši družbeno-ekonomsko relevantni rezultati projektne skupine

1.09 Objavljeni strokovni prispevek na konferenci:

- MEŠKO, Gorazd. Prispevek. V: IVANČIĆ, Damir (ur.). *Sodelovanje lokalne skupnosti in policije: okrogla miza, Murska Sobota, 10. 3. 2011: zbornik povzetkov*. Murska Sobota: Policijska uprava, [2011], str. 8-10. [COBISS.SI-ID [2135274](#)]

1.12 Objavljeni povzetek znanstvenega prispevka na konferenci:

- SOTLAR, Andrej, TOMINC, Bernarda, JERE, Maja, ČUVAN, Barbara, MEŠKO, Gorazd, LOBNIKAR, Branko. Feelings of safety and the role of police in local security provision. V: MEŠKO, Gorazd (ur.), SOTLAR, Andrej (ur.), TOMINC, Bernarda (ur.). *Contemporary criminal justice practice and research: conference proceedings*. Ljubljana: Faculty of Criminal Justice and Security, 2012, str. 151-155. [COBISS.SI-ID [2444266](#)]
- MEŠKO, Gorazd, LOBNIKAR, Branko, SOTLAR, Andrej, JERE, Maja, TOMINC, Bernarda. Policing in Slovenia. V: MEŠKO, Gorazd (ur.), SOTLAR, Andrej (ur.), TOMINC, Bernarda (ur.).

Contemporary criminal justice practice and research: conference proceedings. Ljubljana: Faculty of Criminal Justice and Security, 2012, str. 210-212. [COBISS.SI-ID [2447850](#)]

- JERE, Maja, TOMINC, Bernarda, MEŠKO, Gorazd, SOTLAR, Andrej. Safety/security and the role of police in local communities in Slovenia - preliminary findings. V: *Rethinking crime and punishment in Europe: book of abstracts*. Vilnius: UAB "Ikstrys", 2011, str. 126-127. [COBISS.SI-ID [2222058](#)]

3.15 Prispevek na konferenci brez natisa:

- ČUVAN, Barbara, MEŠKO, Gorazd. *Community policing and local safety councils in Slovenia - partnership in crime prevention and provision of security: [predavanje na] Sustainable justice, 49th annual meeting, Academy of Criminal Justice Sciences, March 12-17, 2012, New York*. New York, 2012. [COBISS.SI-ID [2337002](#)]
- TOMINC, Bernarda, SOTLAR, Andrej, MEŠKO, Gorazd. *Diversity of sources of threat to security in Slovenia - politically defined vs. publicly perceived threats: [predavanje na] Sustainable justice, 49th annual meeting, Academy of Criminal Justice Sciences, March 12-17, 2012, New York*. New York, 2012. [COBISS.SI-ID [2337770](#)]
- TOMINC, Bernarda, SOTLAR, Andrej, MEŠKO, Gorazd, LOBNIKAR, Branko. *The division of responsibilities in the provision of security in local communities in Slovenia: [predavanje na] Sustainable justice, 49th annual meeting, Academy of Criminal Justice Sciences, March 12-17, 2012, New York*. New York, 2012. [COBISS.SI-ID [2336746](#)]
- JERE, Maja, MEŠKO, Gorazd, NALLA, Mahesh. *Police officers' and citizen attitudes towards the provision of security in local communities in Slovenia: [predavanje na] Sustainable justice, 49th annual meeting, Academy of Criminal Justice Sciences, March 12-17, 2012, New York*. New York, 2012. [COBISS.SI-ID [2337258](#)]
- MEŠKO, Gorazd. *Policing in Central and Eastern Europe - an overview of recent research and future challenges: [predavanje na] CEPOL Police Research & Science Conference "Police science in Europe: projects, progress, projections", 25th september - 27th september 2012, Lyon*. Lyon, 2012. [COBISS.SI-ID [2446314](#)]
- MEŠKO, Gorazd. *Police and local communities in crime prevention and security/safety provision - results from a Slovenian survey: [prispevek na] The American Society of Criminology 63rd Annual Meeting Breaking the Mold: Innovations and Bold Ventures in Criminology, 16-19 November, 2011, Washington*. Washington, 2011. [COBISS.SI-ID [2278890](#)]
- MEŠKO, Gorazd. *Policing and human rights - Central and Eastern European perspectives: an example of Slovenia: [prispevek na] The American Society of Criminology 63rd Annual Meeting Breaking the Mold: Innovations and Bold Ventures in Criminology, 16-19 November, 2011, Washington*. Washington, 2011. [COBISS.SI-ID [2278634](#)]

3.14 Predavanje na tuji univerzi:

- MEŠKO, Gorazd. *Local safety and community policing in Slovenia: [predavanje na] Turkish National Police Academy, 8. 5. 2012*. Ankara, 2012. [COBISS.SI-ID [2408938](#)]
- MEŠKO, Gorazd. *Policing in Slovenia - police officers' attitudes towards police and policing: [predavanje na] University of Cambridge, Institute of Criminology, Cambridge, 26. 1. 2011*. Cambridge, 2011. [COBISS.SI-ID [2047210](#)]
- MEŠKO, Gorazd. *Provision of safety and security in local communities - between moral minimalism and authoritarian communitarianism: [predavanje na] University of Cambridge, Institute of Criminology, Cambridge, 27. 1. 2011*. Cambridge, 2011. [COBISS.SI-ID [2047722](#)]
- SOTLAR, Andrej. *Development of private security in Slovenia: [predavanje na] Turkish National Police Academy, 10. 5. 2012*. Ankara, 2012. [COBISS.SI-ID [2410218](#)]
- SOTLAR, Andrej. *Plural policing in Slovenia: [predavanje na] Turkish National Police Academy, 9. 5. 2012*. Ankara, 2012. [COBISS.SI-ID [2409962](#)]

10. Drugi pomembni rezultati projektne skupine

Člani projektne skupine - dr. Gorazd Meško, dr. Andrej Sotlar in Bernarda Tominc – so se vključili v evropski projekt URBIS, ki se ukvarja s preučevanjem zagotavljanja varnosti na lokalni ravni, dr. Gorazd Meško, dr. Branko Lobnikar in dr. Andrej Sotlar pa v projekt EEMUS, ki se ukvarja z razvojem podiplomskega študija na področju upravljanja z varnostjo v urbanih središčih.

Na Dnevih varstvoslovja, osrednji nacionalni konferenci s področja varnosti, ki je potekala 7. in 8. junija 2012 v Portorožu, so bili predstavljeni preliminarni rezultati raziskave.

Na deveti mednarodni bienalni konferenci *Criminal Justice and Security in Central and Eastern Europe, Contemporary Criminal Justice Practice and Research*, ki je potekala med 19. in 21. septembrom 2012 je potekala okrogla miza, posvečena raziskavi.

Rezultati raziskave bodo predstavljeni tudi na konferenci, ki jo organizira The American Society of Criminology in bo potekala novembra 2012 v Chicagu.

Gradivo raziskave predstavlja tudi osnovo za pripravo učbenika s področja policijske dejavnosti, ki bo namenjen študentom (FVV UM) in udeležencem izobraževalnih programov na Policijski Akademiji.

11. Pomen raziskovalnih rezultatov projektne skupine

11.1. Pomen za razvoj znanosti

Pomen rezultatov projekta za razvoj temeljnih znanosti je v ugotovitvah, ki se nanašajo na policijsko delo v skupnosti v Sloveniji. Rezultati tega raziskovalnega projekta bodo v veliki meri vplivali na to, kako se bo v prihodnje razvijalo področje, bodo pa tudi dobra osnova in podpora za odločanje pri pripravi, sprejemanju in izvajanju politik ter spremljanju in nadziranju njihovega izvajanja tako na državni ravni (vlada) ter na lokalni ravni (občine) in na ravni drugih relevantnih akterjev (društva in druge nevladne organizacije, podjetja in posamezniki itd.).

Z uporabo znanstvenega pristopa smo izdelali model za transparentno in longitudinalno primerljivo merjenje občutka ogroženosti pred kriminaliteto in drugimi delinkventnimi pojavi v lokalnih skupnostih, izdelali pa smo tudi orodje za izvedbo terenskega dela raziskave (anketiranje prebivalcev in policistov ter (delno) strukturirane intervjuje za prakso).

11.2. Pomen za razvoj Slovenije

Glede na cilje raziskovalnega projekta in glede na veliko zanimanje ter pozitiven odziv, ki ga je bilo zaznati med izvajanjem raziskave na terenu, tako na strani policije, kot tudi lokalnih skupnosti, lahko sklepamo, da bodo ugotovitve uporabne za delo subjektov na obeh straneh partnerskega sodelovanja pri zagotavljanju varnosti na lokalni ravni. Preko teoretskih izhodišč in empiričnega dela, raziskovalni projekt obojim nudi vpogled v trenutno stanje, izpostavlja dobre prakse, opominja na ovire ter predlaga nove rešitve in izboljšave. Ugotovitve, ki se nanašajo na policijsko delo v skupnosti, občutke ogroženosti in strah pred kriminaliteto, legitimnost policijskega dela ter preprečevanje kriminalitete, predstavljajo temelj za oblikovanje politik zagotavljanja varnosti na lokalni ravni v Sloveniji.

Pomembne so tudi ugotovitve, ki se nanašajo na problematiko delovanja varnostnih sosvetov, saj ti do danes še niso zaživel v obsegu, kot je bilo načrtano v varnostnih politikah v 90ih letih prejšnjega stoletja.

12. Vpetost raziskovalnih rezultatov projektne skupine.

12.1. Vpetost raziskave v domače okolje

Kje obstaja verjetnost, da bodo vaša znanstvena spoznanja deležna zaznavnega odziva?

DA v domačih znanstvenih krogih

DA pri domačih uporabnikih

Kdo (poleg sofinancerjev) že izraža interes po vaših spoznanjih oziroma rezultatih?

Policija je ob terenskem raziskovanju pokazala interes za seznanitev z rezultati raziskave (predvsem komandirji policijskih postaj, vodje policijskih okolišev in drugi policisti, prisotni bodisi na intervjujih ali anketiranju).

Ob izvedbi intervjujev s predstavniki občin (z župani in direktorji občinskih uprav, ter z ostalimi strokovnimi delavci) so ti pokazali interes za seznanitev z rezultati, ena občina pa je izrazila željo po morebitnem sodelovanju v podobni raziskavi za njihovo območje.

12.2. Vpetost raziskave v tuje okolje

Kje obstaja verjetnost, da bodo vaša znanstvena spoznanja deležna zaznavnega odziva?

DA v mednarodnih znanstvenih krogih

DA pri mednarodnih uporabnikih

Navedite število in obliko formalnega raziskovalnega sodelovanja s tujini raziskovalnimi inštitucijami:

Michigan State University: somentorstvo na doktorskem študiju

Academy of Criminal Justice Sciences, ZDA: predstavitev rezultatov raziskave

The American Society of Criminology, ZDA: predstavitev rezultatov raziskave

European Society of Criminology: predstavitev rezultatov raziskave

CEPOL: predavanje prof. dr. Gorazda Meška

EEMUS: sodelovanje članov raziskovalne skupine v mednarodnih raziskovalnih in izobraževalnih projektih

URBIS: sodelovanje članov raziskovalne skupine v mednarodnih raziskovalnih projektih

Kateri so rezultati tovrstnega sodelovanja?

Udeležbe s predstavitvami na mednarodnih konferencah

Objave v znanstvenih in strokovnih revijah

Vabljeni predavanja

Vabila v mednarodne raziskovalne skupine

Udeležbe s predstavitvami na mednarodnih konferencah

Objave v znanstvenih in strokovnih revijah

Vabljeni predavanja

Vabila v mednarodne raziskovalne skupine:

EVOLVSEC - FP7

CEPOL - FP7

European security scenarios: evolving norms, concepts, and enquiries (Acronym: ESSENCE) – prijava na FP7 2012.

Priprava Handbook of Policing in Central and Eastern Europe, Meško, Fields, Lobnikar in Sotlar (ur.), Springer (načrtovana objava knjige spomladi 2013)